

Detektorių priežiūra

Autonominius dūmų detektorius būtina periodiškai tikrinti. Tam tikslui yra numatytas testavimo režimas. Patikrinimas atliekamas paspaudžiant testavimo mygtuką. Suveikęs garsinis pavojaus signalas rodo, jog jis veikia.

Kai kuriuose modeliuose kartu suveikia ir šviesinis signalas, jei toks įdiegtas.

Reikėtų nepamiršti reguliariai keisti detektorių maitinimo elementus. Ypač dažnas detektoriaus signalo pypsėjimas gali būti senkančio elemento ženklas. Tokiu atveju reikėtų įsitikinti, kad nėra kitų detektoriaus melagingo suveikimo priežasčių, kaip smulkių vabzdžių, dulkių ir pan. ant detektoriaus atsiradimo.

Reikėtų nepamiršti, kad autonominių dūmų detektorių veikimo trukmė yra ribota.

Priklausomai nuo gamintojo ir modelio tarnauti gali iki 10 metų. Po to detektorius būtina pakeisti naujais. Verta atkreipti dėmesį, kad, nors detektoriai su ilgu tarnavimo laiku yra brangesni, juos reikia rečiau keisti.

**BENDRASIS PAGALBOS
TELEFONAS**

112

**PANEVĖŽIO APSKRITIES
PRIEŠGAISRINĖS**

GELBĖJIMO VALDYBOS

PASVALIO PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO

TARNYBA

*Gaisrinės saugos taisyklių
atmintinė*

**Kaip išsirinkti dūmų
detektorių**

Pasvalys

Parengė:

Panevėžio APGV Pasvalio PGT

Vyriausiasis specialistas

M.Kaulinskas

Pagrindiniai dūmų detektorių tipai:

1. Optiniai dūmų detektoriai

Optiniai dūmų detektoriai yra tipiniai dūmų jutikliai, kurie reaguoja iškart, kai patalpoje pasirodo dūmų. Dėl didelio jautrumo melagingam signalui (pavyzdžiui, dūmai, kuriuos lemia prisvilęs maistas) optinių dūmų detektorių nerekomenduojama montuoti virtuvėse.

2. Jonizaciniai dūmų detektoriai

Jonizaciniai dūmų detektoriai reaguoja į atsirandančius patalpoje dūmus, kurie sutrikdo jonų srautą tarp dviejų elektrodų. Įrenginyje yra radioaktyvi medžiaga. Jie pasižymi labai dideliu veiksmingumu, ypač kai degimo efektas yra dujos.

3. Daugiajutikliniai dūmų detektoriai

Naudoja keletą technologijų, dėl kurių jie yra efektyviausi priešgaisriniai detektoriai. Dauguma jų taip pat atsako už smalkių aptikimą ar tokių junginių, kaip azoto oksidas, ore atsiradimą.

I ką atkreipti dėmesį renkantis dūmų detektorių?

1. Maitinimas: Atkreipkite dėmesį į tai, kad dūmų detektoriai gali pasižymėti įvairiais maitinimo būdais.

*Maitinimas iš elektros lizdo. Tai vienas patikimiausių energijos tiekimo būdų, nors reikėtų turėti omenyje tai, kad nutrūkus elektros tiekimui, toks dūmų detektorius tampa nenaudingas.

*Maitinimas baterijomis. Akumuliatorinio maitinimo privalumas tas, kad šiuo atveju visai nebūtina, jog dūmų detektorius būtų šalia elektros lizdo, tačiau vertėtų nepamiršti apie tai, kad baterijos išsikrauna.

*Kombinuotas maitinimas. Kombinuotas maitinimo būdas reiškia, kad gali būti naudojama tiek elektros energija, tiek baterijos. Toks būdas yra patikimiausias, nes apsaugo nuo to, kad, nutrūkus vienam maitinimui, detektorius nenustos veikti.

2. Signalo stiprumas. Dauguma įrenginių pasižymi signalo stiprumu, kurio lygis siekia mažiausiai 85 dB. Pavojaus aptikimo atveju toks stiprus garsas tikrai visus pažadintų. Jeigu įrenginys generuoja triukšmą, kurio lygis yra mažesnis nei 80 dB, vertėtų pagalvoti, ar jis bus pakankamas.

3. Temperatūra ir drėgmė. Įrenginių veikimo intervalas nuo 4°C iki 40°C. Drėgmės atveju dauguma dūmų detektorių efektyviai veikia tada, kai oro drėgmė svyruoja nuo 10 iki 93 proc.

4. Veikimo plotas. Dūmų jutiklis gali aprėpti tik tam tikrą paviršiaus plotą, todėl, kad įrenginys veiktų efektyviai, būtinai atkreipkite dėmesį į gamintojo nurodomą parametą ir palyginkite jį su patalpos, kurioje bus įrengtas dūmų detektorius, plotu. Maksimalus vieno autonominio dūmų signalizatoriaus saugomas plotas nustatomas pagal gamintojo reikalavimus, bet ne didesnis kaip 60 kv. m. Standartiškai patalpoje, kambaryje reiktų įrengti vieną autonominį dūmų detektorių. Koridoriuje, jei jis ilgesnis kaip 12 m, rekomenduojama įrengti ne mažiau kaip du detektorius (abiejuose koridoriaus galuose).

Dūmų detektoriaus įrengimas.

*Vieno aukšto būstuose turėtų būti įrengtas bent vienas dūmų detektorius koridoriuje.

*Daugiaaukščių namų atvejais dūmų detektorių turėtų atsirasti virš laiptų kiekviename aukšte.

*Dėl didesnio saugumo rekomenduojama įrengti dūmų detektorius kitose patalpose, pavyzdžiui, svetainėje su židiniu, virtuvėje ir kambariuose, kur yra šildyklės, oro drėkintuvai ir pan.

*Įrenginį reikėtų pritvirtinti prie lubų arba netoli jų.

*Dūmų detektorius neturėtų atsirasti patalpos kampuose, kuriuose yra vadinamoji „negyvoji zona“.

*Tinkamiausia vieta dūmų detektoriui – centrinis lubų taškas, kadangi gaisro atveju šiltas oras ir dūmai labai greitai kyla į viršų.

*Nuo šoninės sienos reikėtų palikti mažiausiai 20 cm atstumą.

*Dūmų detektorių galima įrengti ant kurios nors sienos, mažiausiu atstumu nuo lubų 10–15 cm, bet ne arčiau kaip 20 cm nuo sienų kampo.

Svarbiausius įrengimo aspektai:

Jei patalpoje lubos yra nuožulnios arba stogas dvišlaitis, detektoriai įrengiami ne toliau kaip 0,9 m nuo aukščiausio lubų (pastogės) taško.

Patalpose, kuriose išsiskiria degimo produktų dalelės (virtuvėse, garažuose, remonto dirbtuvėse ir pan.), detektorius reikia įrengti 6 m atstumu (o nesant tokios galimybės – kuo toliau) nuo minėtų dalelių šaltinių.

Nerekomenduojama detektoriaus tvirtinti: virš dujinių ir elektrinių viryklių, prie židinių, vandens ir oro šildytuvų; labai drėgnose ar dulkėtose patalpose; netoli didesnių, nei įprasta, oro srautų: vėdinimo angų, ventiliatorių, oro kondicionierių ir pan.; arčiau kaip 1,5 m nuo elektros šviestuvų su fluorescencinėmis lempomis; patalpose, kuriose temperatūra žemesnė kaip +4 °C arba aukštesnė kaip +38 °C.

Reikėtų turėti omenyje tai, kad neteisingai pritvirtintas detektorius nesuveiks arba skleis melagingą pavojaus signalą.